

CAPUT XVI.

Simon senex mittit exercitum suum cum filiis suis Iuda & Ioanne adversus Cendebeum: quo devicto, Ptolemæus gener Simonis dominandi ambitione inflammatus, acceptos convivio socerum eiusque filios Mathathiam & Iudam dolo interfecit, ut ita Iudæa provincias obtineret; porro nunciis quos ad Ioannem dolo interimendum miserat, sunt ab illo intercepti, & Ioannes patri in summo sacerdotio successit.

* Ann. M. 3866. Ant. Chr. 138. † Hircanus dicitur.

1. **E**T ascendit Ioannes † de Gázaris, & nunciavit Simoni patri suo quæ fecit Cendebeus in populo ipsorum.

2. Et vocavit Simon duos filios seniores, Iudam, & Ioannem, & ait illis: Ego, & fratres mei, & domus patris mei expugnativimus hostes Israël ab adolescentia usque in hunc diem: & prosperatum est in manibus nostris liberare Israël aliquoties.

3. Nunc autem senui, sed estote loco meo, & fratres mei, & egressi pugnate pro gente nostra: auxilium verò de cælo vobiscum sit.

4. Et elégit de regione viginti millia virorum belligeratorum, & equites; & profecti sunt ad Cendebeum: & dormierunt in Modin.

5. Et surrexerunt manè, & abierunt in campum: & ecce exercitus copiosus in obviam illis peditum, & equitum, & fluvius torrens erat inter medium ipsorum.

6. Et admovit castra contra faciem eorum ipse, & populus eius, & vidit populum trepidantem ad transfretandum torrentem, & transfretavit primus: & viderunt eum viri, & transferunt post eum.

7. Et divisit populum, & equites in medio peditum: erat autem equitatus adversariorum copiosus nimis.

8. Et exclamaverunt sacris tubis, & in fugam conversus est Cendebeus, & castra eius: & ceciderunt ex eis multi vulnerati: residui autem in munitionem fugerunt.

9. Tunc vulneratus est Iudas frater Ioannis: Ioannes autem infecutus est eos, donec venit Cedronem, quam ædificavit:

10. & fugerunt usque ad turres, quæ erant in agris Azoti, & succendit eas igni. Et ceciderunt ex illis duo millia virorum, & reversus est in Iudæam in pace.

11. & Ptolemæus filius Abobi constitutus erat dux in campo Iericho, & habebat argentum, & aurum multum.

12. erat enim gener summi sacerdotis.

13. Et exaltatum est cor eius, & volebat obtinere regionem, & cogitabat dolum adversus Simonem, & filios eius, ut tolleret eos.

14. Simon autem, perambulans civitates, quæ erant in regione Iudææ, & solitudinem gerens earum, descendit in Iericho ipse, & Mathathias filius eius, & Iudas, anno centesimo septuagesimo septimo, mense undecimo: hic est mensis Sabath.

15. Et suscepit eos filius Abobi in munitiunculam, quæ vocatur Doch, cum dolo, quam ædificavit: & fecit eis convivium magnum, & abscondit illic viros.

16. Et cum inebriatus esset Simon, & filii eius, surrexit Ptolemæus cum suis, & sumpserunt arma sua, & intraverunt in convivium, & occiderunt eum, & duos filios eius, & quosdam pteros eius.

17. & fecit deceptionem magnam in Israël, & reddidit mala pro bonis.

18. Et scripsit hæc Ptolemæus, & misit regi ut mitteret ei exercitum in auxilium, & traderet ei regionem, & civitates eorum, & tributa.

19. Et misit alios in Gázaram tollere Ioannem: & tribunis misit epistolas, ut venirent ad se, & daret eis argentum, & aurum, & dona.

20. Et alios misit occupare Ierusalem, & montem templi.

21. Et præcurrens quidam, nunciavit Ioanni in Gázara *, quia periit pater eius, & fratres eius, & quia misit te quoque interfici.

22. Ut audivit autem, vehementer expavit: & comprehendit viros, qui venerant perdere eum, & occidit eos: cognovit enim quia quærebant eum perdere.

23. Et cetera sermonum Ioannis, & bellorum eius, & bonarum virtutum, quibus fortiter gessit, & ædificij murorum, quos extruxit, & rerum gestarum eius:

24. ecce hæc scripta sunt in libro dierum sacerdotij eius, ex quo factus est princeps sacerdotum post patrem suum.

Anno M. 3869. Ant. Chr. 135.

Anno M. 3871. Ant. Chr. 133.

* Sive Gázara.

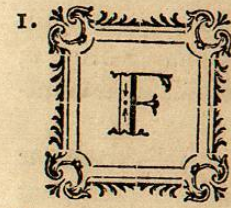
LIBER SECUNDUS
MACHABÆORUM.

SECUNDUS LIBER Machabaorum brevem historiam continet rerum quæ Iudæis evenere à sine Seleuci, Antiochi Magni filij, ad regnum usque Antiochi Eupatoris. Has libris quinque fustis complexus erat Iason (cuius nomen idem est ac Iesus) unus ex illis Iudæis, qui multi semper in Cyrenaica regione vixere, ut ex Iosepho, & ex Actor. 2. vers. 10. addiscimus. Sed ex illis quinque libris, vir sanè disertus, cuius nomen ad nos non pervenit, hoc fecit compendium, quod incipiet capite mox tertio. Eiusdem verò præfatio cap. 2. vers. 20. Huic compendio addidit breviator ea quæ contigere ad mortem usque Nicanoris. Verùm toti operi scriptor præponendas censuit Epistolas duas, quas Iudæi Ierosolymis agentes, ad Iudæos, qui debebant in Ægypto, diversis temporibus misere; easque putatur habuisse ex Alexandrina Iudæorum Synagoga archivis. Est autem hoc compendium scriptum eâ libertate, ut modò verba Iasonis fermè subsequatur, modò saltuatim maximè ad rem visa pertinere decerpatur.

CAPUT PRIMUM.

Iudæi habitantes Ierosolymis scribunt Iudæis in Ægypto commorantibus mortem Antiochi ac suorum, quæ in Perside contigerat, gratias Deo agentes, & hortantes ut celebrent diem scenopægia, & diem dati ignis post reductionem captivitatis: cuius rei narratur hæc historia, & oratio Nehemias.

PRO PA-
CE.

Fratribus, qui sunt per Ægyptum, Iudæis, salutem dicunt fratres, qui sunt in Ierosolymis, Iudæi, & qui in regione Iudææ, & pacem bonam.

2. Benefaciat vobis Deus, & meminerit testamenti sui, quod locutus est ad Abraham, & Isaac, & Iacob servorum suorum fidelium:

3. & det vobis cor omnibus ut colatis eum, & faciatis eius voluntatem corde magno, & animo volenti.

4. Adaperiat cor vestrum in lege sua, & in præceptis suis, & faciat pacem.

5. Exaudiat orationes vestras, & reconcilietur vobis, nec vos deserat in tempore malo.

6. Et nunc hic sumus orantes pro vobis.

7. Regnante Demetrio, anno centesimo sexagesimo nono *, nos Iudæi scripsimus vobis in tribulatione, & impetu, qui supervenit nobis in istis annis, ex quo recessit Iason à sancta terra, & à regno.

8. Portam succenderunt, & effuderunt sanguinem innocentem: & oravimus ad Dominum, & exauditi sumus, & obtulimus sacrificium, & similaginem, & accendimus lucernas, & proposuimus panes.

9. Et nunc frequentate dies scenopægia mensis Casleu.

10. Anno centesimo octogesimo octavo (a) Anno M. 3880. Ant. Chr. 124 Ioannis Hircani 11. De magnis periculis à Deo liberati, magnificè gratias agimus ipsi, utpote qui adversus talem regem dimicavimus.

12. Ipse enim ebullire fecit de Perside eos, qui pugnaverunt contra nos, & sanctam civitatem.

13. Nam cum in Perside esset dux ipse, & cum ipso immensus exercitus, cecidit in templo Nanæ, consilio deceptus sacerdotum Nanæ.

14. etenim cum ea habiturus venit ad locum Antiochus, & amici eius, & ut acciperet pecunias multas dotis nomine.

15. Cumque proposuissent eas sacerdotes Nanæ, & ipse cum paucis ingressus esset intrâ ambitum fani, clauserunt templum.

16. cum intrasset Antiochus: apertoque occulto aditu templi, mittentes lapides percusserunt ducem, & eos qui cum eo erant, & diviserunt membratim, & capitibus amputatis foras proiecerunt.

17. Per omnia benedictus Deus, qui tradidit impios.

18. Facturi igitur quintâ & vigesimâ die mensis Casleu purificationem templi, necessarium duximus significare vobis: ut & vos quoque agatis diem scenopægia, & diem ignis, qui datus est quando Nehemias ædificato templo & altari obtulit sacrificia.

(a) Anno M. 3880. Ant. Chr. 124 Ioannis Hircani 11.

(b) Iudam hunc Rupertus existimat illum esse, quem Antigonis cædem prædixisse, neque in varicinis suis falli unquam solitum fuisse, refert Iosephus.

(c) Aristobulum autem huic censent Clemens Alexandrinus, & Eusebius Cæsariensis, Iudæum illum festæ Peripateticæ Philosophum fuisse, qui commentarios in Mosen scriptos, Ptolemæo Philometori olim obtulerat.

19. Nam cum in Pérsidem ducerentur patres nostri, sacerdotes, qui tunc cultores Dei erant, acceptum ignem de altari occultè absconderunt in valle, ubi erat puteus altus, & ficcus, & in eo contutati sunt eum, ita ut omnibus ignotus esset locus.

20. Cum autem præterissent anni multi, & placuit Deo ut mitteretur Nehemias à rege Pérsidis: nepotes sacerdotum illorum, qui absconderant, misit ad requirendum ignem: & sicut narraverunt nobis, non invenerunt ignem, sed aquam crassam.

21. Et iussit eos haurire, & afferre sibi: & sacrificia, quæ imposta erant, iussit sacerdos Nehemias aspergi ipsâ aquâ, & ligna, & quæ erant superposita.

22. Utque hoc factum est, & tempus affluit, quo sol refulsit, qui prius erat in núbilo, accensus est ignis magnus, ita ut omnes mirarentur.

S A B B.
Q U A T.
T E M P.
Q U A D R.
E P I S T. 3.

23. Orationem autem faciebant omnes sacerdotes, dum consummaretur sacrificium, Iónathâ inchoante, ceteris autem respondentibus.

24. Et Nehemias erat oratio hunc habens modum: DOMINE Deus omnium creator, terribilis, & fortis, iustus, & misericors, qui solus es bonus rex,

25. solus præstans, solus iustus, & omnipotens, & æternus, qui liberas Israël de omni malo, qui fecisti patres electos, & sanctificasti eos:

26. accipe sacrificium pro universo populo tuo Israël, & custodi partem tuam, & sanctifica.

27. Congrega dispersionem nostram, libera eos, qui serviunt Gentibus, & contemptos & abominatos respice: ut sciant Gentes quia tu es Deus noster.

28. Afilige opprimentes nos, & contumeliam facientes in superbia.

29. Constitue populum tuum in loco sancto tuo, * sicut dixit Moyses.

* Deut. 30.
3. & 5.
Infr. 2. 18.

30. Sacerdotes autem psallebant hymnos, usquequo consumptum esset sacrificium.

31. Cum autem consumptum esset sacrificium, ex residua aqua Nehemias iussit lapides maiores perfundi.

32. Quod ut factum est, ex eis flamma accensa est: sed ex lumine, quod refulsit ab altari, consumpta est.

33. Ut verò manifestata est res, renunciatum est regi Perfarum quòd in loco, in quo ignem absconderant hi, qui translati

fuerant, sacerdotes, aqua apparuit, de qua Nehemias, & qui cum eo erant, purificaverunt sacrificia.

34. Considerans autem rex, & rem diligenter examinans, fecit ei templum, ut probaret quod factum erat.

35. & cum probasset, sacerdotibus donavit multa bona, & alia atque alia munera, & accipiens manu sua, tribuebat eis.

36. Appellavit autem Nehemias hunc locum Nephthar, quod interpretatur Purificatio. Vocatur autem apud plures Nephi.

CAPUT II.

Ieremias sub Babylonicam captivitatem tradito transmigrantibus igne & lege Dei in eo monte ad quem ascendens Moyses vidit terram promissionis, abscondit tabernaculum, arcam & altare incensi, ut ibi essent usque ad populi reditum ex captivitate Babylonica: quadam Moysis & Salomonis facta hic attinguntur: de factis Iudæ Machabæi & fratrum eius, de quo quinque Iasonis volumina in unum hunc librum contrahuntur.

I. **I**nvenitur autem in descriptionibus Ieremias propheta, quòd iussit eos ignem accipere qui transmigrabant: ut significatum est, & ut mandavit transmigratis.

2. Et dedit illis legem ne obliviscerentur præcepta Domini, & ut non exerrarent mentibus videntes simulachra aurea, & argentea, & ornamenta eorum.

3. Et alia huiusmodi dicens, hortabatur ne legem amoverent à corde suo.

4. Erat autem in ipsa scriptura, quomodo tabernaculum, & arcam iussit propheta divino responso ad se facto comitari secum, usquequo exiit in montem, * in quo Moyses ascendit, & vidit Dei hereditatem. 1.

5. Et veniens ibi Ieremias invenit locum speluncæ: & tabernaculum, & arcam, & altare incensi intulit illuc, & ostium obstruxit.

6. Et accesserunt quidam simul, qui sequebantur, ut notarent sibi locum: & non potuerunt invenire.

7. Ut autem cognovit Ieremias, culpans illos, dixit: Quòd ignotus erit locus, donec congreget Deus congregationem populi, & propitius fiat:

8. & tunc Dominus ostendethæc, & apparebit maiestas Domini, & nubes erit, sicut & Moyse manifestabatur, & * sicut cum Salomon petiit ut locus sanctificaretur magno Deo, manifestabat hæc.

* 3. Reg. 8.
11.
2. Par. 6.
14.
9. Ma-

9. Magnificè etenim sapientiam tractabat: & ut sapientiam habens, obtulit sacrificium dedicationis, & consummationis templi.

* Levit. 9.
24.
* 2. Par. 7.
1.

10. * Sicut & Moyses orabat ad Dominum, & descendit ignis de cælo, & consumpsit holocaustum, sic * & Salomon oravit, & descendit ignis de cælo, & consumpsit holocaustum.

* Lev. 10.
16. & 17.

11. Et dixit Moyses, * eò quòd non sit comestum quod erat pro peccato, consumptum est.

12. Similiter & Salomon octo diebus celebravit dedicationem.

13. Inferebantur autem in descriptionibus, & commentariis Nehemias hæc eadem: & ut construens bibliothecam congregavit de regionibus libros, & Prophetarum, & David, & epistolas Regum, & de donariis.

14. Similiter autem & Iudas ea, quæ deciderant per bellum, quod nobis acciderat, congregavit omnia, & sunt apud nos.

15. Si ergo desideratis hæc, mittite qui perferant vobis.

16. Acturi itaque purificationem scripsimus vobis: bene ergo facietis, si egeritis hos dies.

17. Deus autem, qui liberavit populum suum, & reddidit hereditatem omnibus, & regnum, & sacerdotium, & sanctificationem,

* Deut. 30.
3. & 5.
Sup. 1. 29.

18. * sicut promisit in lege, speramus quòd citò nostri miserebitur, & congregabit de sub cælo in locum sanctum.

19. Eripuit enim nos de magnis periculis, & locum purgavit.

Hic incipit præfatio huius libri.

20. De Iudæ verò Machabæo, & fratribus eius, & de templi magni purificatione, & de aræ dedicatione:

21. sed & de præliis, quæ pertinent ad Antiochum Nobilem, & filium eius Eupatorem:

22. & de illuminationibus, quæ de cælo factæ sunt ad eos, qui pro Iudæis fortiter fecerunt, ita ut universam regionem, cum pauci essent, vindicarent, & barbaram multitudinem fugarent,

23. & famosissimum in toto orbe templum recuperarent, & civitatem liberarent, & leges, quæ abolitæ erant, restituerent, Domino cum omni tranquillitate propitio facto illis.

24. Itemque ab Iásonè Cyrenæo quinque libris comprehensa tentavimus nos uno volumine breviare.

25. Considerantes enim multitudinem

librorum, & difficultatem volentibus aggredi narrationes historiarum propter multitudinem rerum,

26. curavimus volentibus quidem legere, ut esset animi oblectatio: studiosis verò, ut facilius possint memoriæ commendare: omnibus autem legentibus utilitas conferatur.

27. Et nobis quidem ipsis, qui hoc opus breviandi causâ suscepimus, non facilem laborem, immo verò negotium plenum vigiliarum, & sudoris assumpsimus.

28. Sicut hi, qui præparant convivium, & quarunt aliorum voluntati parere propter multorum gratiam, libenter laborem sustinemus.

29. Veritatem quidem de singulis auctoribus concedentes, ipsi autem secundum datam formam brevitati studentes.

30. Sicut enim novæ domûs architecto de universa structura curandum est: ei verò, qui pingere curat, quæ apta sunt ad ornatum, exquirenda sunt: ita æstimandum est & in nobis.

31. Etenim intellectum colligere, & ordinare sermonem, & curiosius partes singulas quasque disquirere, historiæ congruit auctori:

32. breviter verò dictionis sectari, & executiones rerum vitare, brevianti concedendum est.

33. Hinc ergo narrationem incipiemus: de præfatione tantum dixisse sufficiat. stultum etenim est ante historiam effluere, in ipsa autem historia succingi.

CAPUT III.

Simon templi præpositus thesauros eius Apollonio duci prodit: ad quos rapiendos missus à rege Heliodorus, post fusas Iudæorum orationes, à Deo percutitur, sed Oniæ Pontificis sacrificio ac precibus liberatur; atque Deo & Oniæ gratiis, narrat Regi ac ceteris omnibus Dei magnalia.

I. **I**gitur cum sancta civitas habitaretur in omni pace, leges etiam adhuc optimè custodirentur, propter

Oniæ * pontificis pietatem, & animos odio habentes mala,

2. fiebat ut & ipsi reges, & principes locum summo honore dignum ducerent, & templum maximis muneribus illustrarent:

LIII

3. ita ut Ioseph, & habetur supra 1. Machab. 12. 7. Erat autem ille Simonis 2. filius, & patre suo mortuo ann. 3805. summum pontificatum per annos 24. obtinuit.

* Hic est Onias ad quem scripsit Rex Lacedæmoniorum, ut testatur Ioseph.